BUITENGEWONE JAVA-BODE

van Donderdag, 4 Augustus 1859.

BATAVIA.

In de *Nieuwe Rotterdammer Courant* lezen wij:

Men verneemt, dat de HoogEdgestr. Heer A. H. W. ron de Kock is benoemd tot vicepresident van den ad van Ned. Indië, mr. L. W. C. Keuchenius tot lid dien raad, en jhr. J. A. baron Taets van Amerongen, mmies van staat bij den raad van State, tot ambte-ar 1ste klasse voor de dienst in Oost-Indië.

AANKOMST DER MAIL.

Gisteren namiddag kwam alhier ter reede van Sin-pore de Ned. Ind. Stoomboot *Batavia*, kapitein *Neijts*, et brieven en dagbladen uit Europa, loopende tot 26 nij. Wij deelen hieruit vooreerst het volgende mede.

Algemeen Overzigt.

Rotterdam, 22 Junij. De Oostenrijkers, die zich na de ba-aille bij Magenta in de oude fortificatiën van Marignano eretrancheerd hadden, ten einde hun aftogt op den Adda te dekken, werden weder na een bloedig gevecht, oor de divisie van den maarschalk Baraguay d'Hilliers an daar verdreven. Bij deze gelegenheid werden van beide kanten minstens weder ruim 1000 man buiten gevecht gesteld en een aantal gevangenen gemaakt. Het gevecht begon omstreeks den middag en duurde negen uren achtereen.

Nu schoot er voor de Oostenrijkers niets over dan zich te retrancheren op de linie van den Adda, tusschen het meir van Como en Cremona. Doch de opstand in de zoogenaamde Valtellina maakte dit onraadzaam. Zij zetten dus hun aftogt voort naar de linie van de Mincio, de voorhoede van de Etsch, en schijnen zich daar door de dagelijks aankomende troepen te versterken. Het bevel over het aanzienlijk leger, dat daar geconcentreerd wordt, is, onder het opperbevel des keizers, opgedragen aan den generaal von Hess, een man van 7? jaren, aan wien de generaal Benedeck is toegevoegd, een officier, die bij het Oostenrijksche leger in groot aanzien staat. Giulay, die voor zijne taak niet opgewassen was, verliest zijne betrekking. De troepen, die voor de bataille van Magenta naar Modena waren gezonden, zijn van daar terug ontboden en weldra zal in den beroemden vierhoek, op eene oppervlakte van 10 vierkante mijlen, een Oostenrijksch leger van 300,000 man vereenigd zijn. Heden, den 22sten, was het hoofdkwartier der geallieerden nog te Brescia, doch men meldt uit Turin, dat de troepen op 's keizers bevel Lonato, Castilione en Montechiaro hebben bezet, waaruit blijkt zij zich in de onmiddelijke nabijheid van de Mincio-linie bevinden. De Oostenrijkers zullen nu waarschijnlijk op deze linie worden aangevallen, te Peschiera en Verona door het leger, dat te Milaan en in de omstreken staat, ten zuiden, te Mantua, door het corps van prins Napoleon, en oostelijk te Leguano, door de maritieme divisie der Franschen, wier taak is, om hare troepen tusschen Venetie en de beneden-wateren van den Po aan land te zetten.

Ook heeft het allen schijn, alsof de Franschen Venetie-zelf zullen aanvallen. Men meldt namelijk uit Toulon, dat men daar ijverig bezig is met het gereed maken van eene vloot, vooral van kanonneerbooten en drijvende batterijen; reeds is een gedeelte van die schepen en kanonneerbooten in zee gestoken.

Alle plaatsen, die door de Oostenrijkers zijn ontruimd, hebben zich onmiddelijk voor de nationale zaak verklaard. Het voorbeeld van Milaan werd weldra door Monza, Bergama en Lodi gevolgd. Een buitengewoon commissaris des konings van Sardinie heeft in zijn naam voorloopig het bestuur over Lombardije aanvaard.

Ook de Legatien zijn door de Oostenrijkers ontruimd. Het gevolg is geweest, dat zich in den Kerkelijken Staat onmiddelijk eene revolutionnaire beweging heeft geopenbaard. Te Bologna is men zelfs zoover gegaan van de straten te versperren, ten einde den terugkeer der Oostenrijksche of der Pauselijke troepen te beletten. Perugia volgde dat voorbeeld en ook Ravenna, Citta di Castello en andere plaatsen op den regteroever van den Tiber; ja men zegt zelfs, dat zonder de tusschenkomst van den generaal Goyon, ook Rome zich bij de beweging zou hebben aangesloten. Keizer Napoleon is daardoor in eene groote moeijelijkheid gebragt, want hij heeft toch beloofd, dat het grondgebied van den paus geen gevaar zou loopen, en dat de beslissing over het lot van Italie later aan een Europeesch congres zou worden toevertrouwd. In weerwil nu van die belofte zijn de Legatien zoowel als Parma, Toscane en Modena tegen hun wettigen opperheer in opstand gekomen en hebben zich onder de vanen van Victor Emanuel geschaard. De laatste heeft zich dan ook gehaast de dictatuur te weigeren, hem door het centraal bewind te Bologna aangeboden, terwijl Ancona onmiddelijk door Fransche troepen bezet werd. Hieruit blijkt dat de Fransche regering voornemens is, het wereldlijk gezag des pausen te handhaven. Ook heeft de generaal Goyon eene versterking van 10,000 man gevraagd, ten einde zoo noodig den opstand te Rome het hoofd te kunnen bieden. Op deze wijze zal de bezetting van den Kerkelijken Staat door Fransche militairen niet als eene schending der Pauselijke neutraliteit kunnen worden aangemerkt, hetgeen geheel anders zou geweest zijn, zoo koning Victor Emanuel de hem opgedragen dictatuur had aanvaard.

De houding der geestelijkheid in Toscane heeft zoowel te Rome als te Weenen een zeer ongunstigen indruk gemaakt, want zij heeft zich geheel bij de revolutie aangesloten, terwijl de aartsbisschop van Florence zelfs de wapenen der tegen Oostenrijk uittrekkende Toscaners zegende. De hertog van Modena heeft, toen hij zijn staat verliet, bij eene proclamatie van den 11den eene regentschap ingesteld en daarbij, voor het geval, dat zich een onwettige regering in diens plaats mogt dringen, al hare handelingen vooraf nietig verklaard, alsmede alles, waardoor in zijne afwezigheid inbreuk op zijne regten of op die van zijne dynastie zouden kunnen worden gemaakt. Karakteristiek is de proclamatie der hertogin van Parma voor haar vertrek. »De warmste, de voor het italiaansche hart meest vleijende denkbeelden" — zegt zij daarin — »hebben zich gedurende mijn regentschap aan den vreedzamen en gematigd vrijzinnigen vooruitgang aangesloten, die geheel het doel mijner zorgen was; de op het oogenblik plaats vindende gebeurtenissen vorderen echter twee tegenovergestelde zaken van mij: óf ik moet deel nemen aan een nationaliteitsoorlog, of niet handelen in strijd met de overeenkomsten, waaraan vooral het hertogdom Piacenza en de geheele staat reeds lang voor mijn bestuur onderworpen waren. Ik mag mij niet verzetten tegen de wenschen, die geheel Italië uit, noch aan de opregtheid te kort doen. Daar dus de onzijdigheid, die der bijzondere omstandigheden, waarin wij ons bevonden, nog het best scheen te voegen, onmogelijk is, wijk ik voor de gebeurtenissen, het gemeentebestuur aanbevelende eene commissie te benoemen voor de verdediging der orde van zaken, voor de openbare administratie, tot het geven eener geschikte bestemming aan de troepen en tot het nemen van andere maatregelen, die door de omstandigheden mogten geboden worden."

Wanneer men zoo den marsch der geallieerden sedert het begin dezer maand nagaat, dan komt men tot de overtuiging, dat het geluk hunne wapenen met buitengewonen spoed begunstigd heeft. Den 4den Junij leverken zij de bataille bij Magenta en nu vinden wij hen reeds aan de overzijde van den Adda en de Serio; Garibaldi is te Lonato; Lodi, Pavia, Piacensa, Cremona, Crema, Pizzighellona, Parma en Modena, zelfs de Legatien zijn door de Oostenrijkers ontruimd; geheel Lombardije, met uitzondering van den vierhoek, is vrij. Waarlijk, weinige veldtogten hebben in minder dan eene maand zulke resultaten opgeleverd.

Ten slotte moeten wij nog melden, dat Kossuth, het voormalige hoofd der hongaarsche republiek, op weg naar Italie is. Tegelijk las men dezer dagen in eenige italiaansche dagbladen eene proclamatie van Klapka, de dappere verdediger van Komorn, waarin hij alle Hongaren, die in het oostenrijksche leger dienen, uitnoodigt, om zich op Italies bodem rondom hem te scharen en na de bevrijding van dat land, ook Hongarije van het oostenrijksche juk te verlossen. Hij verklaart, dat het regt der Hongaren op onafhankelijkheid door keizer Napoleon en koning Victor Emanuel erkend wordt.

Intusschen is de pruissische regering dezer dagen op eens van houding veranderd. Onmiddelijk nadat de nieuwe leening van 30 millioen th. tot stand was gekomen, verscheen een besluit van den prins-regent, waarbij de mobilisering van zes armeecorpsen bevolen wordt, dus ongeveer 2/3 der geheele pruissische armee. De motieven tot dit besluit zijn, volgens de *Preuss. Ztg.* de volgende:

»De regering heeft tot de mobilisering van zes armeecorpsen besloten, omdat, hoe gewigtiger de gebeurtenissen zijn op het krijgstooneel, te ernstiger de pligt der regering wordt, om bij de beslechting der Italiaansche kwestie, in vereeniging met hare bondgenooten, op te treden met al dat gewigt, hetwelk Pruissen geroepen is in de schaal te leggen en dat overeenkomt met de stelling der Duitsche natie in Europa. Van dit standpunt uitgaande, en tegenover de steeds vermeerderende krijgstoerustingen, zelfs der onzijdige mogendheden, heeft de regering het onvermijdelijk geacht een deel van het leger te mobiliseren. Zij zal de daarmede in verband staande verdere stappen doen, opdat de eventueele gebeurtenissen Pruissen en Duitschland niet onvoorbereid verrassen. Al deze stappen hebben zoo klaarblijkelijk het karakter van veiligheidsmaatregelen, dat zij eene vernieuwde verklaring deswege niet behoeven. Het land zal aan die stappen zijne goedkeuring verleenen, maar ook de Duitsche bondgenooten zullen in dezen nieuwen maatregel, in het belang der beveiliging van Duitschland en de handhaving zijner stelling, hun vertrouwen op een omzigtig initiatief van Pruissen vervuld zien."

De geheele pruissische periodieke drukpers, enkele reactionaire bladen uitgezonderd, veroordeelt dezen onverwachten stap. Allen vragen, welke redelijke grond er voor dit besluit kan worden aangevoerd, daar niets gebeurd is, waardoor de veiligheid van Duitschland bedreigd wordt, waarbij zij het niet aan scherpe uitvallen op Oostenrijk laten ontbreken. Geruchtsgewijze wordt beweerd, dat Pruissen langs diplomatieken weg een stap zal doen, om nu een einde aan den oorlog te maken. Men voegt er bij, dat de cabinetten van Berlijn en Weenen het reeds onderling eens zijn, nopens hetgeen ten behoeve eener bevredigende schikking der Italiaansche kwestie is te doen, en het daarvan bereids ontworpen programa zou dezer dagen door het Berlijnsche cabinet als ultimatum naar Parijs worden gezonden, terwijl een weigerend antwoord van de zijde van Frankrijk onvermijdelijk een vredebreuk met Duitschland ten gevolge zou hebben. Van de Oostenrijksche zijde zoude men tevens ten behoeve eener schikking, zich tot het doen van belangrijke concessien bereid verklaard hebben. Wij laten dit berigt voor hetgeen het is, doch kunnen de aanmerking niet onderdrukken, dat het tegenwoordig tijdstip voor onderhandelen oppervlakkig minder geschikt schijnt. Ook luidt de taal van de half-officieele Oostenrijksche bladen alles behalve verzoenend.

Een artikel van de *Pr. Ztg.* van 19 dezer zet wel eenig meerder licht bij aan de bedoelingen der Pruissische regering, maar laat toch nog veel twijfelachtigs over. Na eene verwijzing naar de memorie van 4 Mei aan den landdag en het antwoord dier vergadering daarop, luidt dit artikel aldus:

»In de gesteldheid, waarin het Italiaansche vraagstuk zich thans bevindt, kan elke dag gebeurtenissen opleveren, welke Pruissen niet weerloos mogen vinden. Indien Engeland en Rusland met het oog hierop ijverige toerustingen noodig oordeelen, hoe veel te meer is dit dan een dure pligt voor Pruissen, welks belangen veel meer bij de tegenwoordige verwikkelingen betrokken zijn! Op dit oogenblik, waarop de in Italie uitgebarsten strijd eene zorgwekkende wending voor de grondslagen van het Europesche evenwigt dreigt te nemen, kon de Pruissische regering zich niet onttrekken aan de overtuiging, dat het oogenblik gekomen was, om voor het herstel van den vrede te handelen.

»Bij geene der verder noodzakelijk wordende maatregelen zal de Pruissische staatkunde het karakter verloochenen, waardoor zij zich sedert het begin der Italiaansche verwikkelingen gekenmerkt heeft. De rigting, welke Pruissen ten aanzien van zijn inwendig staatsleven volgt, levert een voldoenden waarborg voor de oogmerken van zijne buitenlandsche staatkunde. En indien Pruissen de handhaving der grondslagen van den Europeschen regtstoestand tot leuze heeft gekozen, dan zal het gelegenheid vinden om te toonen, dat het niet van zins is, de zucht tot onderdrukking of tot overweldiging te begunstigen.

»De regering ontveinst zich geenszins, hoe schadelijk de oproeping van een gedeelte der landweer in vele opzigten op het burgerlijke leven werkt. Maar de militaire instellingen van Pruissen lieten haar geene keuze, indien Pruissen bij de regeling van het Italiaansche vraagstuk met die kracht zal optreden, welke het geroepen is uit te oefenen, en welke de rang de Duitsche natie in Europa vereischt. De maatregel, dien de Pruissische regering niet langer kon uitstellen, zonder eene zware verantwoordelijkheid op zich te laden, is zuiver defensief. Hij verdedigt de onafhankelijkheid van Europa, welke gevaar zou loopen, wanneer eene nieuwe orde van zaken, zonder toestemming der groote mogendheden, in Europa konde gevestigd worden. Pruissen springt niet in de bres voor belangen, die aan hetzelve vreemd zijn, maar voor zijn eigen gewigt in den Europeschen raad, voor het Duitsche vaderland, voor de vrijheid en den vrede van Europa. De ontwikkeling der Pruissische strijdkrachten schijnt een vermogend middel om den vrede te verkrijgen, en Pruissen zal die hoop niet laten varen, zoolang nog eene schemering daarvan overblijft. De vrede, waarnaar Pruissen streeft, moet beantwoorden aan de offers, die de regering genoodzaakt is geweest van het land te vragen. De vrede mag niet de vrucht zijn der wisselvallige kansen van het oogenblik, hij moet de waarborgen van duurzaamheid medebrengen; en deze zal hij dan alleen in zich vereenigen, wanneer hij beantwoordt aan de werkelijke magtsverdeeling tusschen de Europesche staten en aan de zedelijke grondslagen van het leven der volkeren."

Door deze mobilisatie komt eene armee van 250,000 man op de been, die, met de contingenten der overige Duitsche staten, weldra een leger van 400,000 man zou kunnen uitmaken.

Doch wat de bedoelingen van Pruissen ook zijn mogen, het is te hopen, dat Rusland en Engeland gewigt genoeg in de schaal zullen leggen, om Duitschland van gewaagde stappen af te houden; men mag dit des te meer vertrouwen sedert den val van het ministerie Derby in Engeland en het optreden van een nieuw ministerie Palmerston Russell, dat, zoover men weet, het beginsel eener strikte neutraliteit is toegedaan.

Den 11den dezer is de zitting van den buitengewonen Saksischen landdag door den minister, vrijheer v. Beust, gesloten. In de sluitingsrede leest men de volgende zinsnede: De koning zal onwankelbaar voortgaan zijn pligt als Duitsch Vorst te vervullen; hij rekent op de ondersteuning van het Saksische volk, wanneer het de verdediging van zijn goed regt geldt.

Men verneemt, dat de Russische corpsen geëchelonneerd zijn als volgt: het eerste en het derde te Kalisch; het tweede en vierde op de grenzen van Gallicie en het vijfde op de grenzen van Moldavie.

De Zweedsche landdag is tegen 15 September a. s. bijeengeroepen.

In overeenstemming met alle andere brieven uit het Oosten, openen de uit Constantinopel ontvangen mededeelingen het vooruitzigt, dat men ook daar ernstige gebeurtenissen te gemoet gaat. De komst van den Russischen grootvorst Constantijn te Constantinopel, heeft de rajahs aldaar weer in beweging gebragt, en deze geven niet onduidelijk te kennen, dat zij het tijdstip niet ver meer verwijderd achten, waarop zij met Russische hulp het Ottomanische juk zullen kunnen afschudden.

Turkije heeft een escader naar de Adriatische Zee gezonden. De Fransche gezant heeft ophelderingen gevraagd over dezen maatregel, die naar men verzekert door Oostenrijk is uitgelokt. Dientengevolge zijn aan Mustapha-pacha, die het bevel op deze vloot voert, orders gezonden, om binnen de perken van eene eenvoudige observatie te blijven.

De Porte heeft aan de vertegenwoordigers der mogendheden, welke deel hebben genomen aan de Parijsche conferentie, eene nota doen toekomen, in antwoord op de besluiten dier conferentie. In dit stuk wordt de dubbele verkiezing in de Donau-Vorstendommen zeer uitvoerig besproken en hooge eischen gesteld. De sultan verlangt, dat de groote mogendheden hem behoorlijke waarborgen in deze aangelegenheid zullen verschaffen.

Er zijn tijdingen uit Athene van den 9den dezer onvangen. De berigten omtrent het geluk van de wapenen der geallieerden in Italie hadden aldaar manifestatien van de zijde des volks, voor het hotel der Fransche ambassade, uitgelokt. Luide kreten ter eere van keizer Napoleon en den koning van Sardinië werden aangeheven; de gezant verklaarde aan de menigte, dat hij mededeeling zou doen van de door het Grieksche volk betoonde symphatie. Van de zijde der studenten had eene andere manifestatie plaats. Zij verlangden, dat er opentlijke gebeden zouden gehouden worden voor de soldaten der geallieerden, die als offers van de Italiaansche zaak zijn gevallen. Eene groote volksmenigte omringde bij die gelegenheid de kerk, en legde op de ondubbelzinnigste wijze haren bijval aan den dag.

In de rede, waarmede de koning de zitting der kamer sloot, verklaarde hij, dat, ingeval van moeijelijkheden, zijne regering den raad der beschermende mogendheden zou volgen, zonder evenwel de eer des vaderlands uit het oog te verliezen.

LAATSTE BERIGTEN.

Nog altijd bedekt een sluijer de plannen van Pruissen. Heden (25 dezer) meende men te Parijs te weten, dat deze mogendheid, tot herstel des vredes, het volgende voorstel zou doen. Lombardije vereenigd met Piemont; Parma, Modena en Toscane weder onder de heerschappij van hunne wettige vorsten; het gezag des pausen hersteld in de Legatien; Venetie een onafhankelijk gewest en eindelijk aanhechting der vier bekende vestingen bij het Duitsche verbond, dat op deze wijze door zijne neutraliteit en zijne garnizoenen Lombardije beveiligt tegen mogelijke aanvallen van Oostenrijk en Venetie, alsmede tegen de veroveringszucht van Piemont.

Men moet erkennen, dat deze voorstellen — zoo ze inderdaad bestaan — in overeenstemming zijn met de faits accomplis en dus aannemelijk voor Frankrijk en Sardinië; of Oostenrijk er echter mede te vreden zou zijn, is zeer te betwijfelen.

De *Pr. Ztg.* heeft, betreffende de staatkunde van het cabinet van Berlijn, op nieuw een artikel ten beste gegeven, dat evenwel de zaak niet duidelijker maakt. Daarin wordt wel gezegd, dat Pruissen aan eene wel gevestigde staatkunde vasthoudt en dat zij, die daaraan moeijelijkheden in den weg leggen, de vijanden des vaderlands in de hand werken: maar het groote punt, namelijk wie die vijanden des vaderlands zijn, verzwijgt de *Pr. Ztg.* In allen gevalle heeft de Fransche regering — zoo deze daarmede bedoeld wordt — tot dusverre althans, nog geen stap gedaan, die hare verklaring, dat zij hoegenaamd geen plannen tegen Duitschland koestert, logenstraffen. Intusschen is deze verklaring in zooverre van belang, dat Pruissen daarin verklaart *vrij van alle verbindtenissen* jegens derden te zijn.

Volgens een officieel bulletin uit Arezzo, zijn Zwitsersche troepen uit Rome naar Perugia vertrokken, waar zij den 20sten de oproerlingen hebben aangevallen. Deze hebben een heftigen tegenstand geboden, niettegenstaande zij weinig in getal waren en een deel hunner van jeugdigen leeftijd was. Nadat het gevecht drie uren lang buiten de stad had aangehouden, zijn de Zwitsers de stad binnengetrokken, waar het gevecht in de straten hervat werd en twee uren lang duurde. De Zwitsers hebben ten slotte de stad geplunderd, en vrouwen en andere onschuldige personen gedood. Den volgenden dag hebben zij hunne gewelddadigheden voortgezet door arrestatiën en fusillades.

De stad is in staat van beleg verklaard.

— Venetie is ook in staat van beleg verklaard. Deze maatregel is een gevolg der volksbeweging of gisting, welke zich in die stad heeft geopenbaard, ten gunste der Italiaansche zaak, toen men het berigt vernam, dat de geallieerden al meer en meer naderden. Tevens hebben de Oostenrijksche autoriteiten de hoofdleiders der beweging uit de stad verwijderd.

— Volgens berigten uit Rome, is de stand der zaken thans van dien aard, dat het zich maar al te duidelijk laat verwachten, dat dezelfde revolutionnaire beweging, die te Bologna heeft plaats gehad, op het punt is van in bijna alle plaatsen der Romagna uit te barsten en dat welligt Rome-zelf daarvan niet zal verschoond blijven. Reeds heeft de generaal Goyon ll. Zondag de grootste moeite gehad, om een opstand te Rome te onderdrukken.

Turin, 25 Junij. Volgens tijdingen uit Bologna van 23 dezer zijn de Legatien van troepen ontbloot. Een regement Zwitsers is thans in de Marken; 3000 Karabiniers rukken van Ferrara tegen de in opstand gekomen steden van de Marken op. De bevolking is nagenoeg ongewapend.

De Zwitsers hebben te Perugia gruweldaden gepleegd. Verscheidene soldaten, 3 kapiteins en 70 burgers zijn gedood. Het volk wierp in zijne woede uit de bovenramen kookende olie, vuur en gloeijende asch op de hoofden der Zwitsers.

Londen, 25 Junij. De *Times* zegt, dat de Pruissische regering besloten heeft aan Frankrijk voorstellen te doen, die, wanneer zij verworpen mogten worden, door zekere maatregelen zullen worden gevolgd.

De *Times* gispt overigens Pruissens politiek en verklaart zich tegen Oostenrijk.

Het blad zegt thans ook, dat geene staking is gekomen in de maritieme toerustingen van Engeland.

Laatste Telegrafische berigten.

De slag te Solferino.

Parijs, 26 Junij. De *Moniteur* van heden bevat den volgenden Telegram:

De Keizer aan de Keizerin.

Cavriano, Zaturdag $1^1/_2$ uur namiddags. Het is onmogelijk bijzonderheden omtrent den slag van gisteren te erlangen, de vijand is in den afgeloopen nacht afgetrokken. Ik heb den nacht doorgebragt in de kamer, die den ochtend voor den slag door den keizer van Oostenrijk betrokken was. Generaal Niel is tot Maarschalk van Frankrijk benoemd.

Tevens deelt de Moniteur mede, dat gisteren al de openbare gebouwen te Parijs versierd en een menigte huizen geïllumineerd waren.

— De *Patrie* zegt, dat ons overwinnend leger de Mincio is overgetrokken, ten einde de Oostenrijkers te vervolgen.

De *Presse* zegt, op grond van een uit Bern ontvangen berigt, dat het verlies der Oostenrijkers op 35,000 dooden en gekwetsten en 15,000 gevangenen, alsmede 16 vaandels en 75 kanonnen, geschat wordt.

Cavriano, 26 Junij ($11^1/_2$ uren voorm.) De Oostenrijkers, die met hun geheele magt de Mincio waren overgetrokken, met het doel ons daarmede aan te tasten, zijn gedwongen geworden hunne positien te verlaten en naar den linkeroever van de rivier de Mincio te wijken, zij hebben de brug van Goïto doen springen, het verlies des vijands is zeer aanzienlijk, het onze bedraagt veel minder, wij hebben 30 kanonnen, ruim 7,000 gevangenen en 3 vaandels genomen, generaal Niel en zijn corps hebben zich, even als het geheele leger, met roem overdekt. Generaal Auger heeft een arm verloren. Het Sardinische leger heeft den vijand een aanzienlijk verlies berokkend, na alvorens met groote woede tegen de overmagt te hebben gevochten.

CHINA.

Onze laatste berigten van *Hongkong* deelden mede, dat de Engelsche, Fransche en Amerikaansche ministers hun togt naar Peking, viâ de golf van *Pechelee* hadden aanvaard, doch dat de berigten omtrent het opvaren van de Peiho nog ontbraken; de thans ontvangen tijdingen van Shanghae van den 16den en van *Hongkong* tot den 19den Julij ontvangen, behelzen het berigt omtrent een zeer noodlottige ontmoeting, welke hun is overkomen. Toen het geallieerde (Engelsche en Fransche) escader, bij de monding der rivier aankwam, vond zij dat deze door ijzeren palen en drie boomen was afgesloten. Het volk dat alsnog aan die afsluiting werkte, gaf aan den afgezonden officier kennis, dat zich geen Mandarijnen in den omtrek bevonden en dat de ter dezer plaatse opgeworpen militaire werken, door het volk-zelven (en niet door het gouvernement,) als middel van verdediging tegen de opstandelingen en de zeeroovers, waren daargesteld.

De afsluiting der rivier werd door vijf forten, die waarschijnlijk niet minder dan 90 à 100 stukken geschut droegen, verdedigd, de schietgaten waren alle zorgvuldig met matten bedekt, zoodat geene wapening zigtbaar was.

In den nacht van den 24sten Junij, poogde men een der afsluitingen te vernielen, ten einde onze kanonneerbooten in staat te stellen haar weg te vervolgen, de uitslag was slechts gedeeltelijk doeltreffend.

Den 25sten gingen al de kanonneerbooten de rivier op, en stelden zich zoodanig in positie, dat alle vuren konden, zonder elkander te schaden.

Te $1^1/_4$ ure ging de *Opossum* vooruit en maakte stoutmoedig een touw aan de ijzeren staven vast, die de doorvaart verhinderden, zij slaagde er in twee van deze te verwijderen; hierna stoomde zij over de afgesloten geweest zijnde ruimte, naar een volgende barrière, gevolgd wordende door de *Plover*, welke de Admiraalsvlag voerde. Nu vielen eensklaps de matten van de schietgaten weg en schot op schot drong in de kleine schepen; het vuur werd dapper beantwoord, doch het einde van den strijd was, dat vijf kanonneerbooten vernield werden en, buiten den admiraal Hope, die zwaar gekwetst werd, bekwamen de Engelschen een getal van 464 dooden en gekwetsten, terwijl de Franschen 4 dooden en 10 gewonden telden; dit getal is te meer aanzienlijk, daar de geheele strijdmagt der geallieerden het getal van 1300 niet te boven ging.

H. E. Bruce en de Bourboulon zijn met hun gevolg te Shanghae teruggekeerd.

Wij vernemen dat schikkingen getroffen zijn voor een bijeenkomst van den Amerikaanschen minister en den Gouverneur-Generaal van Chili.

Een voorraad levensmiddelen is aan de amerikaansche schepen gezonden, en men wil, dat de keizer bevelen aan zijne hoogere officieren heeft uitgevaardigd, om den Amerikaanschen minister en zijn gevolg te ontvangen en naar de hoofdstad te escorteren, ten einde de uitwisseling der geratificeerde afschriften van het tractaat te doen plaats hebben.

Het Russische tractaat is bereids uitgewisseld.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 24 Junij.

Het groote vraagstuk: zal Frankrijk zich strikt aan het programma houden, waarmede het ten strijde trok, en zal de oorlog zich tot Italie bepalen?" hetwelk nog door den ondoordringbaren sluijer der toekomst omhuld is, hield voortdurend aller gemoederen in eene angstige spanning, welke natuurlijk het herstellen van het algemeen vertrouwen belemmert en allernadeeligst op den handel blijft influenceren.

Evenwel begon sedert onze vorige bij enkele artikelen de behoefte meer en meer te spreken, en was de daaruit voortspruitende vraag genoegzaam om eene merkbare verbetering in prijs te weeg te brengen, zooals met *Koffij* en *Suiker* het geval was. In laatst genoemd artikel vond eene niet onbelangrijke omzet plaats tot eene verhooging van $f\ ^3/_4$ à f 1, gedeeltelijk op speculatie, met het oog op de aanstaande betrekkelijk kleine Julij-veiling.

Ook van *Rijst* vonden verscheidene afdoeningen plaats, en zijn de aangevoerde partijen, hoewel tot wijkende prijzen, successivelijk vrij vlot van de hand gegaan. De teruggang in de waarde van dit artikel vindt zijnen grond in de steeds dalende rigting der graanprijzen, veroorzaakt door de van alle kanten overeenstemmende gunstige berigten omtrent de veldgewassen, welke onder anderen in Amerika dit jaar 20 °/₀ meer dan in A°. P°. beloven op te brengen. In enkele streken van ons land hoort men wel is waar eenige klagten omtrent roest in de tarwe en de gewone ziekte in de aardappelen; doch hierop beschouwen wij niet veel gewigt te moeten leggen, en, te oordeelen naar den aandrang, waarmede het graan overal wordt ter markt gebragt, is ook de landman in het geheel niet geneigd daarop te speculeren, en tracht men integendeel zich zoo spoedig mogelijk van den ouden voorraad te outdoen.

Katoen blijft in eene vaste stemming op de berigten van Liverpool, alwaar in de vorige week ca. 66,000 bn. werden omgezet, in sommige gevallen tot $^1/_8$ d. hoogere prijzen, doordien de spinners hunne meer en meer gereduceerde voorraden wat ruimer begonnen te completeren. Ook de voortdurend ruime stand der geldmarkt werkt gunstig op de fabriekplaatsen; zijnde de dissonto's bij de bank van Engeland thans 3 pCt., terwijl slechts de verwikkelde toestand der politiek haar weerhoudt de koers op $2^1/_2$ pCt. te verminderen, waartoe bij anderen goed papier grif wordt genomen.

Koffij vindt sedert onze vorige eene toenemende kooplust ter voorziening in de bestaande behoefte in het binnenland en Belgie, terwijl zich ook voor Duitschland en Zwitserland iets meer vraag vertoonde. De stemming is hierdoor merkbaar verbeterd en goed ord. zuiversmakende *Java* werd zelfs met $36^1/_2$ c. betaald. Men vordert thans $36^1/_2$ à 37 en de vaste houding der verkoopers maakt het zelfs in vele gevallen moeijelijk om beneden de prijzen der voorjaars-veiling teregt te komen.

Ruwe **Suiker.** De laatste 14 dagen kenmerkten zich door bijzondere kooplust tot hoogere prijzen, voornamelijk door uitvoerorders voor Belgie en gedeeltelijk ook voor Rusland, terwijl de hoogere prijzen voor *Geraffineerd* betaald, de Hollandsche raffinadeurs voor enkele partijen tevens tot concurerende koopers maakten.

De arrivementen bij particulieren bedroegen circa 4700 kr. en 1600 matten *Java*. Het meerendeel der particulieren aanvoeren wordt echter om de groote verliezen van de markt gehouden. De tweede hand maakte hiervan gebruik om tot f 2 @ $2^1/_2$ avance op 17 Mei de behoefte te voorzien; de verkoopen in die hand beliepen ca. 3500 kraudjangs. De laatste dagen is de kooplust algemeen echter veel bedaard, en zouden de prijzen bij groote aanbiedingen zich moeijelijk kunnen soutineren, daar de kooplust bij de Hollandsche fabriekanten gering is.

(Wordt vervolgd.)

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 13 Junij. Jason. Lourens, Java.
14 Hester Adriana, van Hees, dito.
16 Tuisco, Danneman, New-York.
17 Generaal de Stuers, Fokkens, Java.
20 D'Eendragt, Toonge, dito.
21 S. van Heel, Dietz, dito.
Rotsius, Cook, New-York.
22 Karel Henricus, v. d. Geer, Java.
Hellevoetsluis. 10 Junij. Koning en Vaderland, van Bruggen, Tjilatjap.
14 Skulda, Kundsen, New-York.
Isabella Jones, Goodburn, Baltimore.
15 Odelia Marg., Hazelhoff, Java.
16 Valparaiso, Kok, dito.
20 Jan van Galen, de Boer, dito.
Vertrouwen, Teeuksma, Boston.
21 Jonge Jan, Pfeiffer, Batavia.
De Hoop, Kiers Kok, New-York.
Sophia, Maresca, Boston.
Germania, Franke, Baltimore.
23 Henriette, van Veen, Batavia
Yarra, Graham, Bombay.
24 Allegonda Jacoba, Deurholst, Batavia.
Texel. 13 Junij. Pantalon, Bruynseels, Java.
Jhr. Mr. v. d. Wal v. Puttershoek, Lammers, dito.
Koning Willem III, Zeijlstra, dito.
14 Senior, Swart, dito.
Anna Justina, Siedenburg, dito.
15 Christina Jacqueline, Bosker, Buenos-Ayres.
16 Jacob, Börger, Java.
Johanna Maria, Dam, dito.
Sir Rob, Peel, Lange, Padang.
Estafette, Rietveld, Bombay.
23 Emelie, Marker, Java.
Johanna Christina, de Boer, dito.

Vertrokken.

Brouwershaven. 15 Junij. Japan, Muller, Batavia.
Johanna Maria, Wilhelmie, dito.
Maria Elizabeth, Jonker, Hongkong.
19 Kosmopoliet, Bouten, dito.
Maarten van Rossem, van Eyck, dito.
15 Doelwijk, Zwart, dito.
Vier Gozusters, Bik, dito.
Hellevoetsluis. 19 Junij. Mississippi, Allen, Baltimore.
20 Alexondrine, Fitcomb, New-York.
Texel. 11 Junij. Prinses Amilie, Groeneveld, Sydney.
14 H. Liduina, van Brink, Hartlepool.
15 Shanghae, Uitermark, Samarang.
19 Benin, Grafthuis, Newcastle.
23 Cornelia, Jaski, Sunderland.
Louise, Antusch, Napels.
21 Baron Forstner v. Dambenoy, Kruymel, Batavia.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 25 Junij. Cornelia, de Vries, Batavia.
Batavier, van Straaten, dito.
Texel. 24 Junij. Jan Pietersz. Koen, Hugenholtz, Batavia.
Diligence, Smit, dito.
Vriesland, Mispelblom Beijer, dito.
Doggersbank, Kerkhoven, dito.
Macasser, Rip, dito.

Scheepstijdingen.

Aan den Moniteur de la Flotte wordt uit Lissabon het volgende geschreven betreffende het voorgevallene aan boord van het Ned. schip Alcor, kapt. van Oppen, van Rotterdam naar Batavia bestemd, wegens schade te Lissabon binnengeloopen, waarvan wij reeds vroeger melding maakten.

„In deze haven (Lissabon) heeft een betreurenswaardig voorval plaats gehad aan boord van het Ned. schip Alcor. Dit schip kwam van Rotterdam met ruim 100 soldaten voor het Indische leger aan boord. Deze soldaten waren Franschen, Belgen, Duitschers en Hollanders. Het schip was lek en kwam te Lissabon om te repareren.

„Op het oogenblik dat verscheidene der soldaten aten, beval de kapitein hun op te staan om te gaan pompen of eenige andere dienst te verrigten; de soldaten antwoordden echter dat zij, zich thans in de haven bevindende, niet verpligt waren de van hen verlangde dienst te verrigten. Het geschil werd al heviger. De kapitein riep de Hollanders te hulp en alstoen ontstond een betreurenswaardig conflict. Een Franschman werd door een schot gedood, terwijl vier of vijf anderen min of meer zwaar gekwetst werden. Eenige der strijdenden sprongen in het water om zoo doende te ontvlugten.

„Het schip lag voor La Jonquière ten anker; de twist werd gehoord en de dienstdoende officier aan boord van de brik Senhora del Pilar liet als maatregel van voorzorg een sloep met gewapenden in gereedheid brengen. Kort daarna hoorde men geweerschoten aan boord van de Alcor lossen, welk schip de noodvlag heesch.

„De Portugesche officier vroeg alsnu of hij hulp kon verleenen waarop de kapitein van de Alcor hem verzocht dertien manschappen te laten halen, die tegen hem in opstand waren gekomen en die hij reeds gebonden had. Men zegt dat twee of drie van hen die in het water zijn gesprongen, verdronken zijn.

Schepen in Lading.

Rotterdam. — Batavia, Elise Susanne, v. Boven Bagg. — Copernicus, Visser. — Diligentia, v. Bentveld. — Hendrik Jan, v. d. Meijden. — Batavia en Samarang, Paul Johan, Kooy. — Nederland & Oranje, v. Ruyven. — Batavia en Soerabaija, Rotterdam, Poort. — Batavia, Samarang en Soerabaija, Joh. Lodewijk, v. d. Waal. Hollandia, Wap. — Padang, St. Helena, Sterkenburg. — Japan, Krimpen a/d. Lek, Ouwehand. — New-York, Wm. Nelson, Wood. Charlemagne, Brown. — Boston, Radiant, Flinn. — Leila, Haynes. —

Amsterdam. — Batavia, Nieuw-Holland, Tuk. — Decima, Akkerman. — Batavia en Samarang, Cornelis Houtman, Rolman. — Batavia en Soerabaija, Graaf Dirk III, Rotgans. — Batavia, Samarang en Soerabaija, Amstel, Hademaker. — Schoon verbond, Borchers. — Jacob, Borger. — Japan, Prof. Surlingar, Sneltjes. — Kaap de Goede Hoop, Estafette, Rietveld.

Aangekomen Passagiers.

Van Java: Per Jason, kapt. Lourens, de heeren van der Plas, met echtgenoot en 3 kinderen, president der weeskamer; Grol, echtgenoot en 2 kinderen, directeur der telegraphie; Weitsel, echtgenoot en 1 kind, kapt. der inf.; Boom, echtgenoot en 1 kind, luit. t/z. 1 kl.; Jones, echtgenoot en 1 kind, kapt. ter koopvaardij; van der Horst, adjud. president; Rendira, part.; van der Smissen, kolonel; mevr. Sijthoff en 3 kinderen, 2 gepasp. militairen en 4 javaansche bediende.

Per Jhr. Mr. van de Wal van Puttershoek, kapt. Lammers, mej. J. Caron en zoon, 2 jonge heeren Ohl.

Per Koning Willem III, kapt. Zeijlstra, de heer N. F. van Driesschen, echtgenoot en 4 kinderen, mevr. de wed. F. Wesseis en 2 kinderen.

Per Johanna Christina, kapt. de Boer, mevr. Nieuwenhuijs en 5 kinderen, kapt. Thomas en echtgenoot.

Per Generaal de Stuers, kapt. Fokkens, de heer J. C. Steinmetz, majoor bij het O.-I. leger; E. F. van Bossen Jongbloed, kapitein; P. Peereboom, kapitein, en echtgenoot; J. Stroo Westerman, kapitein, en echtgenoot; de Quay, kapitein, met echtgenoot en 2 kinderen; Thurkou, particulier en echtgenoot, mevr. Thurkou en 2 kinderen, de jonge heer Wermuth en 2 jav. bediende.

Per Senior, kapt. Swart, de heer P. W. van Heemskerk.

Per Anna Justina, kapt. Siedenburg, de heer A. G. Albrecht.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Kosmopoliet, kapt. J. Bouten, de heeren J. Kuyt, echtgenoot en 2 jonge jufvrouwen, A. H. Beijer en echtgenoot, Dr. G. L. Vlaanderen met echtgenoot en 3 kinderen, E Geluk, met echtgenoot en 4 kinderen, Nolthenius en echtgenoot, F. H. de Famars Testas, Mr. A. Lens, J. H. Forstman, G. A. Ritsema, J. L. de Haan, Mr. M. van den Heuvel, H. Olie, E. J. Parese, 2 heeren Enschedé, de dames Bokhoven, P. C. Bakker en H. L. Hupscher, 2 javaansche bedienden van den heer van Heeckeren van Walien.

Per Baron Forstner van Dambenoy, kapt. Kruymel, de heer S. C. van Bent en 2 dames Barends.

Naar Samarang: Per Shanghae, kapt. Uitermark, de heer C. Voskuijl.

Advertentiën.

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, te *Batavia*, is het Prospectus ontvangen van, en de Inteekening geopend op eene uitgave van de

KOLONIALE DEBATTEN

of

Verzameling van het verhandelde in de beide kamers der Staten-Generaal,

met betrekking tot de Bezittingen en Koloniën van het rijk in andere werelddeelen, over de jaren 1814—1863, uitgegeven onder toezigt van

Jhr. J. P. Cornets de Groot van Kraaijenoord.

(2462)

SNELPERSDRUK H. M. VAN DORP TE BATAVIA.